

Васил Славов
АМЕРИКАНА

- © Васил Славов, автор, 2010 г.
© Орлин Атанасов, художник, 2010 г.
© Книгоиздателска къща „Труд“, 2010 г.

ISBN 978-954-398-060-4

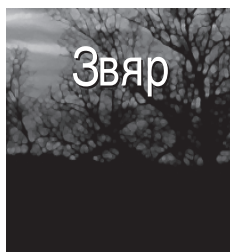
Васил Славов

АМЕРИКАНА

СТИХОВЕ

издателска къща **tryst** София 2010

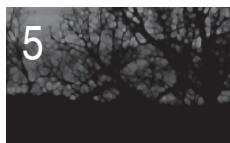

Където глината е твърда кост и слънцето
остава все далеко,
колиба върху тежка пръст –
и столът дървен на човека.

Отсреща езеро, брадясал бряг като лицето
на мъжа занемарен,
листата само – мокри кръпки на зимата
в раздрания гоблен.

Опъва въздухът трептяща жица, до дъно
реже облака на две,
животно равне ледните стърнища и ноздрата му
в скреж замре.

А той, човекът, дирята загубил, пое пред изгрев –
звяр по тъмно,
заби из пустото поле, живота си
като яка обърнал.

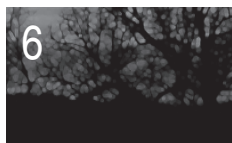
Дъхът му пуши, миглите затварят решетка
върху празните очи,
остава стъпка – драска под небето, но драснатото
вятърът изтри.

Забравил вече откъде дойде, забравил самотата
как го блъсна,
опъва в шийника деня си и в празното
ръмжи до късно.

И в среза, дето месецът се чуди да вдига сърпа
или да умре,
колибата си той надушва и хвърля там
отекли колене.

А няма биле. Няма ангел с погалването си
да го пречисти –
все мокро, диво, хоризонт и дим
от догорели мисли.

И сяда, и мълчи, и гледа към тежконощната
небесна яма.
Люлее тялото му столът – на таз земя е,
но го няма.

Хиената

Малко накриво влезе в дома си.
Олюля се,
залитна встрани.
До хиената, дето се давеше, седна.
Не я и погледна дори.

А тя, кучката жилава, довършваше блюдото.
Хръкна
и клекна в нозете му.
За милувка любовна подложи гърбина,
покрита с грапава четина.

И днес дълбоко се бяха впивали зъбите,
като риба
бе скачал гръклянът.
Сега, преди изгрева, тя проточи език
и лизна на дошлия коляното.

Но той не посегна, извърнат към тъмното,
не можеше да я гледа
петнистата –
провесилад задница, с жълто в окоето,
с корем като виме увиснал.

Още му вършеше работа, чистеше мършата,
тук-там

и на живо налиташе.

Тогава той сваляше бързо колана,
с токата в главата я шибаше.

Така си живееха сред добитък и тръни

Джим Биймът,

той и хиената,

в ъгъла, дето саваната пушеше,
където гореше вселената.

Намерил я беше кутре полуживо
в стърницата,

с кърлежи впити,

погледнал бе пушката, бе плюнал с досада
и хвърлил животното в джипа.

Бързо набъбна тя, лакомо гълташе.

Грозна и предана,

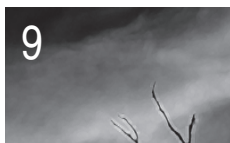
на прага го чакаше.

А той все по-бързо Джим Бийма довършваше
и по-тежко краката си влачеше.

Така падаха дните, посечени бързо
от тежкия

мъжки запой...

Само понякога отвъд планините
долиташе призрачен вой.

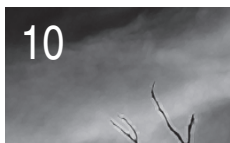

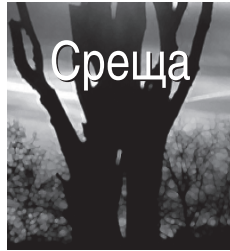
И сега, преди изгрев, плисна канонът
на десетки
 диви гърла,
синьото було на маранята разкъсал,
 господар на деня и нощта.

Хиената трепна, в грозното тяло
 нещо се сви
 и избухна,
сля се с високото, тягостно виене...
 И животното страшно препусна.

Губеше сили, устремена към края си.
 Хъркаща,
 превила гърба,
тя премина полето, от жега напукано,
 и нагази в часа на лова.

И нокът след нокът, с корема увиснал,
 под ниски до падане
 саванни звезди
хиената бягаше с жълто в окото
 към острите зъби на своите сестри.

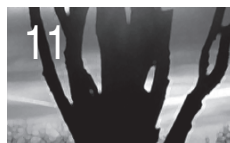

Усмихна ми се хитро. Венците му кървяха.
От думите му тежко се раждаше дъжда.
Продъни ми ушите с молитвите си – каза –
поспрых да си те видя. Пред теб съм, ей ме на!

И ирисът ми резна лицето му на мида –
старчок с дъха на тиня, на блато след порой.
В очинките му свински презрение проблесна:
Ръка да ми целуваш, че аз съм Богът твой.

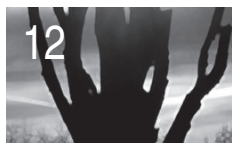
Очакваше какво, миро и херувими,
възмездие и радост, отплата за труда?
Но време не остана. Пърхотът на живота
покри до косъм дните, които пропиля.

Греха си хвърлих долу, в крачетата му къси,
протегнах бавно шия, готова за дръвника,
докоснах му дланта, миришеше на чесън,
и време не остана за помощ да извикам.

Помилва ме и кротко главицата ми клъцна,
и вдигна я високо в конопена торба,
помръдвах още малко, преритаха очите,
отвътре нещо блисна и всичко побеля.

Небето вдигна залез, че времето изтече.
Изтърси Богът дрешка от пача перушина,
запали си мотора, поемаше към други.
И с вятъра попътен доволно се прозина.

С червено в окото
 слънцето реже.
Змията с качулката под камъка скрита.
На кактуса свещникът
 кади в мارانята.
Стъпка да мине – пали кибрита.

Напукани хълмове
 търсят водата,
вятърът вие в скалите вкован.
Запалена птица
 губи небето
и пада в праха пред белия храм.

Храмът варосан,
 светен преди време,
капакът му златен в зноя стърчи.
В стомаха му кух –
 амвон и пътека,
свещеникът – в сянка, с бодливи очи.

Пее стопанинът,
армадило приглася,
метроном кататонен ритъма мери.
Вярващите тук са
охранени, потни,
скупчени кротко пред кованите двери.

Посреща ги той,
гласът му замахва,
до дъно, докрай греха ще накаже
и познали тогава
на Господ словата,
ще поемат овчиците Нощната стража.

Хвърля свещеникът
сухи думи на кладата,
алена тога огънят слага,
кучите зъби
върха си показват,
примките вече възлите стягат.

Змията нахлузва
качулката тежка
и съска в небето – небето изпраща,
а в храма за сеч
вие тръбата,
нагоре пълзи тризъбец под плаща.

Паството вие,
изпуснало дирята.
Разпнато в пламъци, за прошка вреци.
А в отвъдното Бог
гледа с усмивка,
махва с презрение и запушва уши.

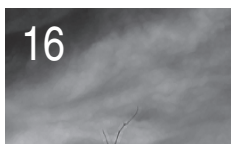
Остров

Островът – шепа рижавя пръст.
Човекът до мен на джубокса се кара.
Бананите гният, вятърът блъска.
На дъжда вретената бреговете дълбаят.

Иначе мокрото стига до костите.
Мине ли гладне, Бог вдига юмрука.
И рукава надолу като след първа тръба,
къркори до пръсване на небето улука.

Този до мен ридае над рома.
Керемидите палмови като ладии килнати,
а той – парцалив ямайски барон –
започва играта и запрята си миглите.

Разказва как някога Белият Маста
вдигал хрътка с изящни крачета на чапла,
мятал високо ези и тура и слагал облог,
кого тя пръв ще ухапе.

Говори и пие. Пелтечи и плаче.
Чаша след чаша на тезгяха обръща,
а до вратата, босоного, чака детето му
бащата да свърши и да тръгват за вкъщи.

Разказал е местният каквото е трябвало.
Моли за помощ, за Боже прости.
Подавам банкнота и гледам окоето му,
а в окоето му сянка на жертва клечи.

Сладникава нервност от тръстиките капе.
Джубокът немее. В процепа пада луната.
Дъждът спира срязан, небето зараства.
Ромът изпит е, играта – изпята.

Островът – шепа мастилена пръст.
Човека с детето вече го няма.
Отвън вдига спомен Малтийският кръст.
И лиани на хрътката глезена стягат.

Пейзаж

Зимно до дъно. Голо поле.
Скършен трънак, преди да умре.
Само див вятър, леден вятър фуча,
обрули земята. Тръгна мъгла –
затули сребърни, скрежни кинжали.
Студът пукна камъка, небето попари.

В тъмно и мъртво всичко се сви.
Само две зелени диви очи,
само две силни, корави звезди
търсеха нови, пресни следи.

Пътека засипана оттук до отвъд.
Навей след навей, без да се спрат.
Подземното даже от студ се скова.
Замръзна езикът на тежка река.
Хлъзгаво-пресен, мъртвешки саван,
хоризонтът повехнал, с лед обкован.

Тъмно и мъртво всичко покри.
Само две зелени, диви очи,
само две силни, корави звезди
не намираха нови, пресни следи.

Денят се пречупи, духът му изстина
и срина се бялото в бездъхната зима.
Зъби от висулки един върху друг
блестяха в челюст на северен студ.
Кървав овал далече изгря –
голата паст на гладна луна –

и се сля с глада в две зелени очи,
ненамерили жертва в дългите дни.
И побелял, подивял, дръпнал уши,
вълкът към луната като от ада зави.

Познах го. Мордата без зъби,
разсечено високото чело,
под плаща – броня, тялото от вятър,
дошъл след траурното тържество.

Поспрял в смъртта си да ме види –
баща и воин, в сын роден.
Нараства тежко, меча си оставя,
пристъпя като нощ към мен.

Усетих студ и топъл гъдел,
крило от тръгнала мъгла.
И нещо из дълбокото стаено
разкъса вървите ми до една.

Ръка протегнах към отца на духа си,
дланта ми в сянката му спря:
Кажки къде е пътят и къде е краят
и колко още трябва да вървя?

Тогава в мордата сияние просветна,
потече пръст от сухите очи.
Взе меча си – ръждясал кръст железен,
развя се плащът му и се отдалечи.

Останах сам. Отсъствието му ме погали.
Снагата ми изправи се едва.
Един мъртвец с мълчание ме кръсти,
с доспехи на мълчание. И с тишина.

Възкресение

Когато сенките се свият в тънките си кожи
и слънцето щита си върху облака положи,
когато мракът посече последните искри
и горе Господ копчето ни изгаси –

ще има още мъж, поне един,
ще има някой кучи син,
изправил се с юмрук срещу нощта
и креснал: Искам светлина!

Параклиси, обгърнати в бръшлян,
ще спират стъпките на пътя извървян
и живият ще търси плът да се опре,
но колонадите ще слитат в сивото небе.

И този див, изправен син,
по детски непохватен исполин,
с бразди от бича по гърба
ще дразни Бога: Светлина!

Орлите думите му ще къпват
и всичко ще замре с изтрита плът –
и мухоморката ще хвърля серните си пари,
на хоризонта чак фитила ще подпали.

Тогава този тъжен син,
изправен сред мъгла и дим,
ще преведе езика на смъртта:
За възкресение ви трябва светлина!

Окаяните ще се съберат оттук, оттам,
помъкнали двуколките на участта едвам,
за новото си следчовешко рождество
отвъд везните на добро и зло.

С последен дъх, тоз сетен син
ще промълви сега: Амин!
Назад поемате, към бездната, където
в съня ви ще възкръсва безкраят на небето.

Изригва в светла бистрост огромното му тяло,
към слънцето запраща катранения щит,
фонтанът на дъха му небето преорава
и океанът зейва, разкъсан и пробит.

А тя игриво плава из рукналите пръски,
свенливо си играе в копринени вълни,
опашката ѝ – брошка – пречупва светлината
и на зова с тръбата любовничко мучи.

И той, опънал арфа, звъни до хоризонта
и хвърля се нагоре в безумната си мощ
от дъното, където окото му бе спряло
и всичко бе самотност, път и нощ.

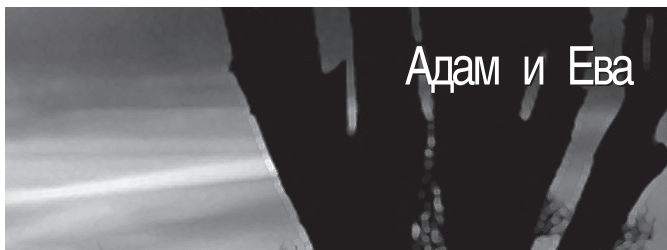
Вулканът му избухнал докосва ѝ недрата,
инстинктът ѝ нашепва, че срещата е тук,
и с булчинската рокля от пяна и от вятър
полита тя към него, надала нежен звук.

Там в светлото пространство като красиви птици
осмислят се за миг, докоснали криле –
око в окото спира, вселената изтръпва
и в скока си единствен познали са се те.

А после взрив и тътен. Постелята им брачна
опъна си платното и с вятър се наля,
и китката сама понесе рождеството,
а китът с вдигнат лоб отплува към смъртта.

Дойдоха от земята на пъстрите хора.
В царевичака място оградиха,
сякоха бурена – до гърдите им стигаше –
и дома си там построиха.

Мъжът мъкнеше камъка, жената – съдбата.
Димеше потта им върху острия склон.
В новото място, под старото слънце,
следваха силата на забравен закон.

На детето си люлка от корици сковаха,
детето си слушаха в съня как расте.
Той челото ѝ галеше, тя вечер измиваше
натезжалите му от път и бодили нозе.

И отново се завърташе сутринта колелото.
Скърцаха стави, пукаха жили,
заспиваха вечер, докоснали длани,
от венеца на ръцете си черпеха сили.

Всяка клечка в дома си сами бяха одялали,
кръст над леглото им сложи жената.
Пред залеза сядаха очи да отпуснат
и дишаха жадно цвета на мъглата.

Мечтаеха в тихото за далечния остров,
там скромните черкви като морето са сини,
там слизали ангели, с лозите играели
и беряли в следобеда зрели маслини.

Но имаше още пръст да обръщат.
Вишните тази пролет за пръв път цъфтяха.
И трябваше много вода да се носи,
за да лумне цветът им над ниската стряха.

Забравили бяха за пъстрите хора,
за езическото им вакханално хоро.
Докато се въртеше земята, вкорави ги
и научи ги да отвръщат на злото с добро.

Така нощ в нощ прескачаха скрити годините,
сокът на времето солен натежа.
Морето и острова невидяни останаха,
от високото слезе тънка слана.

Все по-бързо се застъпваха дните предзимни,
той все по-бавно изкачваше склона,
тя все по-дълго молитвено шепнеше
на колене пред своята малка икона.

И неусетно, в безкрайната, в смирената тихост
той преля в нея, тя в него изгря
и се превърнаха двамата в първите хора.
В първите мъж и жена.

Дете

Почина малкото, преди да полети,
и в тиха сянка то се прероди.

В сумрака свиваше се в детската си стая
и тръгваше с лъчите сутрин да играе.

Под тънкото му тяло калинка да се скрие,
кайсията го чака с нектар да го опие,

а след човека рядко, ако човекът мине,
подтичва дълго лете и тропка кротко зиме.

И изворът му чист е – искряща светлина –
в следобеда се крие, разтваря се в нощта

и цялото е въздух и щрих неуловим,
на слънцето другарче и на луната син.

Обича да се гуши до облаче едно,
дъждът го учи с пръски на Божие четмо,

водата му нашепва и тича зад ухото,
а вятърът му гали душицата, палтото.

Земята му се радва, цветът го приласкава,
показва му как тихо плодът за сън узрява.

Но тъжно му е. Плаче. С невидими сълзи.
И иска то отново дете да се роди.

Писма до жена ми

Както в летните кафета
да обърнем столовете
с лице към минувачите
и да погледаме,
Людмила моя.
Защото ти и аз се видяхме, любима,
и се познахме, любима.
В очите ти видях разбиране,
в очите ми видях все дъно.
Да седнем и да погледаме,
Людмила моя,
любима моя,
животът как минава,
докато животът мине.

Окървавени
един до друг
в това зимно настръхване
ти
аз
единак
единачка
вълк и вълчица
които се ръфат,
които се любят.

Понякога ме гледаш така
както би гледала сина ни,
който никога не дойде.
Понякога ме галиш така,
както би галила сина ни,
който никога не се сбъдна.

Прости –
не заслужавам
накрая
да ме повиеш така,
както в сънищата си повиваш сина ни,
който остана дихание.

Страхувам се, каза ми в болницата,
че дрехите в шкафчето, които ти нареждам,
няма да могат да ме познаят,
когато се върна.

Страхувам се, каза ми,
че нашата къща
няма да може да ме познае,
когато се върна.
Върни се, мила.
Върни се моя.
Върни се само.
Пък ако дрехите ми не те познаят –
ще ходя гол –
ако къщата ни не те познае –
ще я запала.

Омръзна ми – каза – да говоря
за полузавършените ти
полуизречения.

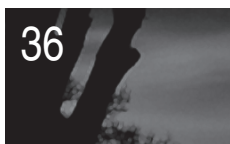
Разбирам, мила,
толкова мога
в полузавършения си полуживот.
Полузабравен
и полупроклет.

Отърсих се от думите и колебанията си,
изградих къщите и отшелничеството си,
отгледах детето и мълчанието си –
почти.

Днес ме измъчва само мисълта
как там, в отвъдното, ще те намеря.
Затова
дишам с дъха ти – остро,
стъпвам в съня ти – рязко,
защото трябва да запомня всичко и до дъно,
защото трябва и в смъртта си да съм буден.

Ако успея в арогантността си,
ще те намеря в другия живот.
А ти дали ще ме приемеш,
не знам,
но мисля, че съм сигурен –
почти.

Созополските гробища

Говорим за Созополските гробища.
Ще бъдем в тях – ми казваш – някой ден.
За вятъра говорим, който ще гали тревата над нас,
за стръковете на радостта, че сме заедно.

И може би дъщеря ни ще дойде
и с лейката на нейната дъщеря
ще полее морския синчец,
под който ще се любим с теб
в Созополските гробища.

Позакъсняла в този летен ден, над нас ще пада чайката
и аз ще се люлея в устните ти и нозете ти,
и полъхът на твоята коса ще ме обветря.

А върху нашата прегръдка мълчалива
ще чопли нещо дъщеря ни
и ще извика в топлото след дъщеря си,
която в кофичката си ще гони с пръчка раче
и после с пръчката ще драска по вратата ни от пясък.

Но ние ще мълчим и ще се любим
под слънцето
столетие след златната ни сватба,
до това море, което те роди, и до смокините,
които ще забиват корени в гърдите ми.

Ще бъдем с теб в Созополските гробища,
ако приемеш безродния си мъж за спътник.

Притихналата святост на параклисите
изтъняването на небесния контур над Свети Иван
миденото неспокойствие на калдъръмните
крилото на отворена палитра
играта между праскова и слънце
небесната прежда уловена от гъркините
мадоната
крепът на забрадките
очакването в кехлибара на смокините
благоразположението на Бог.

Градец
където все оставам
варварин-поклонник.

На минзухарите в лилавата постеля
лежеше светла като пролетта.
До нея дишаше лисиче –
кльбце помръдващо едва.

Подуши го и трепна леко,
притихнала под чистото небе.
Опъна лапата и близна
все още крехкото телце.

Лисичето катурна се, измърка,
на топло в козината ѝ се скри,
а тя към слънцето премигна
и сви в просъница очи.

Но някъде пропука клечка,
без вятър папратта се разлюля;
ухото скочи, връх наостри
и майката с оголен зъб замря.

От ниското, сега съвсем наблизно,
усети дразнеш, тежък дъх –
изправена, с муцуната побутна
лисичето си под листа и мъх.

И стрелна се – светкавица червена –
далеко от детето си сега,
все по-високо хвърляше опашка,
нагоре, дето бе снега.

А слънцето се вдигна като мерник,
просветна, с болка я проби
и от високото, безшумно,
се спусна тя през острите бодли.

Зад нея дирята бе лепкава и влажна
като мъглата, скрила вече хълма,
когато с раздробена кост
при минзухарите си тя се върна.

Лисичето докосна нежно,
до него – тиха, като че ли заспа.
А то на глътки, с грапаво езиче
от мъртвата си майка забоза.

Кафето ни в Лозенец

Малка е майка ми вече – врабче.
Понякога кацва сред игралките
в нашето кафе,
чурулика за кантариона
в полите на Рила,
за молитвата – музика,
за полусянка красива
и пърха смехът ѝ,
отвъд кестена тича,
детето улавя го в пясъчно сито,
свенливо момиче махва с ръка
и трепват две крехкослаби крила.
Докосвам ги тихо – майко, кажи ми...

Така се унасяме
хиляда години,
докато в кафените чаши остане
неизвървяната наша тънка пътека,
по която ще стъпвам
синовно, полека,
с благодарност, че още
мога да си видя врабчето,
което така лети и се смее,
че надскача небето...

И запява душата ми,
без слово се кръсти,
докато светлината засрамена
се изнизва на пръсти.

Изложба

Упорита е.
Отказва да забрави светлината.
В топлата неделя гледаме картини.
Разказвам ѝ за вдигнатия крайчец на пердето,
за синьото око под гънките на хоризонта,
за облака, за профила на бялата матрона,
за падащата полусянка,
за кошера на цветовете в есента.
Тя слуша. После тръгваме.
Отвън е меко.

Упорита е.
Отказва да забрави светлината.

Ако прогледна някога отново – казва, –
ще гледам само очите на хората...

Побойникът

Видях го в тъмното –
побойника от махалата.
Видях го
как усмихнат чака.

На шията му кръст от баба,
до лудост бистро зад окото,
хрущялът на носа му смазан,
на джуката му белегът високо.

Омръзнало му беше вече
все да мълчи, все да се крие,
очакваше смъртта да дойде
и със смъртта си да се сбие.

А тя мръсницата седеше настрана –
готова да се цели в колената,
пристъпи първа, вдигна си пестника,
но той я ковна под брадата.

И стана тя каквато стана,
на търкало побойникът и тя.
Свистяха удари едно към кесим
и после нещо счупи се и спря.

Поизтъняваше до мен тъмата вече,
когато паднал го видях.
Лежеше кротичко, потрепваше клепачът
и в слепоочието му – кръв и прах.

Надвесих се над него бавно,
редеше някакъв предсмъртен стих,
не хванах всичкото, което каза,
но чух накрая „Победих“.

И сетне ни напусна тихо,
с усмивка в мъртвите очи.
И там останахме да го измием
аз, слънцето и първите лъчи.

Заедно

Ця ви чакам, момчета, на високото, където
свършва животът и почва небето.

Ако стигна пръв, вдигам бивака
и под слънцето бухнало сядам и чакам,

а вие елате, когато решите,
важното е най-сетне да си видим очите,

че нямахме време да си кажем думата
и от двайсет години все по телефона бесуваме.

И всичко ще бъде, както си беше,
преди бръснарят-живот косите да срещне,

къдрици, звездици в коша да блъсне
и съня ни на сухо, до кръв да обръсне.

А тук, на високото, нагазили в синьото,
ще спорим с Бог и ще си пием виното,

ще се смеем от радост, че всички сме заедно,
и ще говорим за нищо, много дълго след гладнето.

А под нас ще е тази тънкософийска мъгла,
сумрака поръбила с бод зад игла,

и тези мъхнати, топлоовални морени,
гъсеничка, тръгнала в листата зелени,

и едно много тънко, трептящо влакно,
което паякът тегли от лунно кълбо.

А когато накрая стрелка стрелката удари
и стрелочникът-облак пусне свирка и пари,

да си запомним очите – окото в око –
и да знаем, че за нас бе добро за добро.

И да литваме сетне, мои софийски гамени,
пък в Рая ли, в Ада ли – все нейде ще спрем.

С Дебелянов до Allegheny River

Къде да спреш, къде да се притулиш,
когато слезе вечерта
и сенки хвърлят тънките си мрежи
върху живот – живян едва.

Какво да кажеш, месецът когато
подкова вдигне в тихото небе
и звездоструй покръсти сетивата –
в живота си живя ли миг поне?

И към кого ръката да протегнеш,
отчаян просяк с дрипава душа.
Каквото имаше – по пътища разсипа,
в каквото кле се – пропиля.

Сега седиш и в тъмното се молиш –
безпомощно, изгубено дете –
добър човек да се смили след края
клепачите ти с длан да закове.

Реката само... Вятърът се дави.
Бездънно. Глухо като в рог.
Роден напразно и вървял напусто
в ненужен никому живот.

„Преминаване“

на Станислав Памукчиев

Ще премина –
обещавам –
през игленото ухо на дъжда,
свирепо ще пристъпя
и ръждата на полудивите капки
ще остърже
тлъстите ми паласки,
отпуснатите телеса,
пощурялата ми душа.

Ще премина,
както обещах –
ощавен,
лек
и кървящ.

За да застана до него,
Аскета с Агнеца,
и да запеем в канон:

Аскет,
проблейване,
отстъпник.

Аскет,
проблейване,
отстъпник.

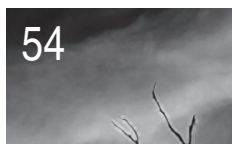
Сам съм.
Други няма.
Освен платоническата ми любов –
Поезията.

Не се нарадвахме един на друг.
Не чух любовното ѝ цвилене.

Сега сме хладнички. Говорим си за времето.

А да взимам виагра
за една несподелена любов
платоническа...

Не, няма да стане.

Убих ги

Усетих полъха на златни класове
и впих се в гривата на есента.
Тогава конят на разсъдъка ми подивя,
подкова блесна в чистото небе.
Усетих полъха на златни класове.

И заваля. В съня ми заваля
от раната в лицето на небето.
Богатството се срина на полето
и там, в калта, жребецът ми се спря.
И заваля, в съня ми заваля.

В копитата му мъртви светове.
Наяве и насън галопът все в мълчание,
а в бясната му ноздра гаснещо дихание.
Пред него дъх на зимни ветрове –
в копитата му мъртви светове.

И тежко лудото животно изпръхтя.
Окото му като че се помоли и изстина,
и падна хълбокът му в лепкавата глина.
Не издържаха счупените колена
и тежко лудото животно изпръхтя.

Убих ги тези златни класове,
убих ги всичките през есента.
Когато дивият ми кон умря,
кървеше скреж от тъмното небе.
Убих ги тези златни класове.

*I am Defeated all the time:
yet to Victory I was born.*

Ralph W. Emerson

Какво бесувам още по листа,
каква ли лудост трябва да гася

и пред кого да се доказвам
и хилавите си куплети да показвам –

да крия с думи слабостта си,
когато мисълта ми се навъси,

и да муча за летаргично време,
докато силата изпуска здравето си стреме.

Живях достатъчно и тук, и там,
и зная, всеки има своя тъмен храм,

където демоните никога не спят
и на съмненията бестиите кръжат.

Но също знам, че има светлина,
дълбока радост в дребните неща

и светостта на лудо лумнали полета,
и верността пред кръста и завета.

Захвърлям кречеталото и спирам да дрънча,
защото в пости влиза мисълта

и трябва сила, лудост, студ,
ако очакваш слогът ти да бъде чут.

И време е, преди духът да се сведе,
да дам дължимото на силните мъже,

защото блъска грохотът от страшните редици
на мълчаливи сенки мъченици,

последвали зова на трънния си път,
без от земята своя да се отрекат.

Блестящо войнство, дето времето запрати
на Вечността из крепните палати

и хвърли върху гробовете груба пръст,
и вдигна скромн православен кръст.

Кръвта на тези хора в мойта кръв тече,
от мен се плиска в моето дете

и чувам от далекото предсмъртния им стон
под дивата тръба на Йерихон.

Днес косата ми когато побелява,
си мисля, всичко друго пепел е и плява

и време е на този свят поне веднъж
мъжът да каже истината като мъж.

Поклон на тези преди мен,
които следваха Закона ни свещен

и кръстиха с кръвта си колебливото ми племе,
и му помогнаха да се запази и да се възземе.

А някога, когато тръгна към земята,
ще спра до корените силни на тревата,

ще си изтъря дрешката, най-тъмното ще ме пребори,
капакът горе светлината ще затвори

и това ще кажа само в мрака гъст,
ако в устата още нямам пръст:

Не стигна земният ми път да бъда като тях.
Опитах се, бях слаб и не успях.

Голгота

Защо се връщат мислите ми там,
дали защото остарях, не знам,

дали защото, сам сред ветровете,
не срещнах и не разговарях с боговете,

дали защото тез юмруци тежки
отпуснаха се с болките човешки,

или защото с възрастта пооглупях
и в това, което правих, не успях.

Отърках крак по просеките на света,
но нищо не премери снагата си с града,

където, спомням си, прошарват се мъжете
на Средиземноморието с цветовете,

където майката превежда на детето
повелята изконна на небето

и Витоша в сумрака побелява,
и сянката ѝ в хоризонта се обляга,

където детството повдигна ни на пръсти
и в купола си златен ни покръсти.

Ще се завърна тихо там,
защото родният ми град е моят храм,

при позабравените думи на езика,
на който само мисълта ми стиховете сплита,

за среща равна с тези с равна кръв,
където няма нито сетен, нито пръв,

до урните накацали върху невидим път,
където спи прахът на моята плът.

А днес в усилната борба за хляба
духът ми мускула си стяга,

ръката ми като къртичината се издува,
че време е отново да пътувам.

А за могъщото поле, което се смили
и мене, и семейството ми приюти,

ще пазя с обич мисъл, вкус и цвят,
когато почне да тънее силният му бряг.

Защото времето подсказа и казвам си урока,
началото и краят са родната Голгота.

Съдържание

Звяр / 5
Хиената / 7
Среща / 11
Храм / 13
Остров / 16
Пейзаж / 18
Отец / 21
Възкресение / 23
Китове / 25
Адам и Ева / 27
Дете / 30
Писма до жена ми / 32
Отвъд / 36
Созополските гробища / 37
Созопол / 39
Минзухари / 40
Кафето ни в Лозенец / 42
Изложба / 44
Побойникът / 45
Заедно / 48
С Дебелянов до Allegheny River / 50
„Преминаване“ / 52
Любов / 54
Убих ги / 55
Мъже / 57
Голгота / 61

Васил Славов
АМЕРИКАНА

Редактор **Пенка Ватова**
Художник **Орлин Атанасов**
Технически редактор **Станислав Иванов**
Коректор **Мери Великова**

Първо издание на „Труд“
Формат 32/84x108. Печ. коли 4

КНИГОИЗДАТЕЛСКА КЪЩА „ТРУД“
ул. „Гео Милев“ № 158, тел.: 987-29-24, 0888-20-61-20

Разпространение – тел.: 846-75-29, 846-75-65

e-mail: office@trud.cc

www.trud.cc

www.znam.bg

Печат „Инвестпрес“ АД